

ΚΑΤΑ τὴν τρίτην συμφωνικὴν συναυλίαν τοῦ Ἑλλ. Ὁδείου ἡ ὀρχήστρα ἐξετέλεσε τοὺς «Νορβηγικοὺς χοροὺς» τοῦ Γρήγκ καὶ τὴν Εἰσαγωγὴν καὶ φούγκαν ἐπὶ δύο Ἑλλήν. θεμάτων τοῦ Λαυράγκα. Ὁ κ. Θ. Πίνδιος καθηγητὴς τοῦ Ὁδείου ἐμφανίζόμενος μετὰ μακρὸν χρόνον, ἐπαιξε τὸ Κονσέρτο τοῦ Γρήγκ διακριθεὶς διὰ τὴν τεχνικὴν δεξιότητα καὶ τὸ εἰλικρινὲς αἰσθημα. Ἡ κ. Καλὸ ἐτραγούδησε τραγούδια τοῦ Χένδελ, Ντυπάρκ, καὶ τὴν «Ἀρραβωνιαστικὴν τοῦ Τυμπανιστοῦ» τοῦ Σάιν—Σάνς, ἐμπνευσμένην ἐκ τῆς μπαλάντας τοῦ Βίκτωρος Οὐγκώ.

—Ὁ κ. Στ. Εὐαγγέλης βαρύτονος, τελειόφοιτος τῆς τάξεως τῆς κ. Φωκᾶ, εὐφύμως γνωστὸς ἐκ τῶν τριῶν ἐμφανίσεων του μετὰ τῆς κ. Σαμπανιέβα ἔδωσε ὠδικὴν συναυλίαν εἰς τὸ Δημοτικὸν θέατρον, συμπράξει τῆς διδ. Πανᾶ, τῆς δ. Ἀδριανῆς Κωνσταντίνου, ἥτις ἐτραγούδησε καὶ μίαν σύνθεσιν τοῦ κ. Εὐαγγέλη τὸ «Μούχωρμα» ἐπὶ στίχων τοῦ Μαβίλλη, καὶ τοῦ κ. Ἐπιτροπάκη μαθητοῦ τῆς κ. Φωκᾶ. Ὁ κ. Εὐαγγέλης, ἐκτός τοῦ Βάγνερ, ἐτραγούδησε διὰ πρώτην φορὰν ἐν Ἀθήναις μονωδίαν ἐκ τοῦ «Ἀσκάνιο» τοῦ Σάιν—Σάνς.

—Ἡ παρεπιδημοῦσα Ρωσσίς κόμησσα Μαρία ντὲ Μορντοβοτσέφ Καλεντίν, πρώην πρωταγωνίστρια τῆς Ὁπερας τῆς Πετρούπολεως καὶ τῆς Μόσχας, ἥτις καλεῖται ὑπὸ τῶν συμπατριωτῶν τῆς «Ρωσικὴ ἀηδὼν» διὰ τὴν ἐξαιρετικὴν δραματικὴν ὑψιφώνον φωνὴν τῆς ἔδωσε συναυλίαν εἰς τὰ «Ὀλύμπια» ἱκανοῦ ἐνδιαφέροντος. Ἡ φωνὴ τῆς γλυκεῖα καὶ τεχνικὴ. Ἐτραγούδησε ρομάνς καὶ ἄριες Ἰταλῶν καὶ Ρώσων συνθετῶν, συνοδευοῦσας εἰς τὸ πιάνου τῆς δ. Γεράκη. Ἐξαιρετικῶς ἤρεσε τὸ Σλαυκὸν μελαγχολικὸν νανούρισμα τοῦ Ραχμανίνωφ καὶ ἡ Μαζούρκα ἐπὶ Πολωνικοῦ ἐθνικοῦ ἄσματος γραμμὴν, ἣν ἔφαλε Πολωνιστὴ. Ὁ κ. Σούλτσε ἐπαιξε μίαν Romance τοῦ Μπετόβεν.

—Ὁ νέος καθηγητὴς τοῦ Ὁδείου Ἀθηνῶν κ. Naudin ἔδωσε recital πιάνου μετὰ πρόγραμμα περιλαμβάνον δύο μπαλλάντας τοῦ Σωπέν, τὸ Prélude, ἄρια καὶ Final τοῦ Φραγκ, δύο συνθέσεις τοῦ Λίστ καὶ ἔργα νεωτέρων, τοῦ Μοσκόβσκη, Ντεμποσύ, Φωρέ, Ραβέλ, Σμιτ καὶ Μαρσίκ. Ὡς ἐκτελεστὴς δὲν ἐφάνη ἀντάξιός τῆς προηγηθείσης φήμης του. Ἐχει ἕνα περίεργον μηχανισμόν εἰς τὸ παξιμόν του, τὸ ὅποιον ἐνίοτε ἐνθυμίζει αὐτόματον ὄργανον. Ἐχει ἀπλότητα, ἀλλ' ὅχι καὶ τέχνην.

—Τὸ Κουαρτέτο Λυκούδη συνεχίζει καὶ ἐφέτος τὴν ἐμφάνισίν του μετὰ ἀντικατάστασιν τοῦ κ. Καζάτση διὰ τοῦ τελειοφοίτου κ. Μπαμιέρου.

Ἐπαίχθη ἐν κουαρτέττῳ τὸ Μπετόβεν, τὸ ὅποιον ὑπελείφθη καὶ εἰς τὸν χρόνον, ἐν κουαρτέττῳ τοῦ Μότσαρτ, ἀποδοθὲν αὐτὸ μετὰ πολλῆς ἀκριβείας καὶ ἐν κουίντέττῳ τοῦ Σγκαμπάτι τὸ ὅποιον καὶ ἐξετελέσθη μετὰ συγχρονισμόν καὶ ζωηρότητα, μετὰ τὴν σύμπραξιν τοῦ κ. Μητροπούλου.

—Διὰ πρώτην φορὰν τὸ Ὁδεῖον τῶν Ἀθηνῶν ἀπεφάσισε νὰ δώσῃ ὁρατόριον, ἡ ἐκλογή του δὲ ὑπῆρξεν ἀρίστη, διότι ἐξέλεξε τὸ Requiem τοῦ Βέρδη, τὸ ὅποιον ὁ Μπράμς ἀπεκάλεσεν «ἀριστούργημα». Ἀλλοτε τὸ Ὁδεῖον Λότνερ ἔδωσε σειρὰν θρησκευτικῶν ἔργων μετὰ μόνην τὴν χορωδίαν, ἐν οἷς τὸ ὁμώνυμον Requiem τοῦ Μότσαρτ, τὴν Δημοουργίαν τοῦ Χάϊδν λίαν ἐπιτυχῶς. Ἡ Νεκρώσιμος Ἀκολουθία τοῦ Βέρδη διὰ πρώτην φορὰν ψάλλεται ἐν Ἀθήναις. Εἶνε σύνθεσις μεγάλῃς ἐμπνεύσεως, παραστατικῇ, μία πνευματικὴ τρικυμία καὶ συγχρόνως εἰς ψυχικὸς ἐξαγνισμός. Συνθεθεῖσα ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ μεγάλου ποιητοῦ καὶ πατριώτου Μαντσόνι ἐξετελέσθη τῇ 1874 ἐν τῇ ναῷ τοῦ Ἀγ. Μάρκου τοῦ Μιλάνου προκαλέσασα ζωηροτάτην ἐντύπωσιν, θεωρεῖται δὲ μετὰ τῆς «Ἀϊδᾶς» καὶ τοῦ «Φάλσταφ» ὡς ἡ ἀριωτέρα ἐκδήλωσις τῆς σπουδαιοτέρας ἐξελίξεως τοῦ μεγάλου τῆς Ἰταλίας μουσουργοῦ. Εἶνε ἔργον μᾶλλον δραματικόν. Ἀρχίζει μετὰ τὴν περιγραφὴν τῆς ἡμέρας τῆς ὀργῆς καὶ τοῦ τρόμου διὰ τὴν Δευτέραν Παρουσίαν, μετὰ μίαν ἔντασιν πάθους μεγαλειώδους, διὰ νὰ καταλήξῃ εἰς λυρικὴν ἐκφρασιν κατανύξεως μετὰ τὰ αἰσθήματα τῆς συγγνώμης, τῆς ἐκείας καὶ τῆς ἐλπίδος. Ἡ ἀντίθεσις δραματικοῦ πάθους καὶ λυρικῆς μυστικοπαθείας τὸ καθιστοῦν δύσκολον εἰς ἀπόδοσιν. Παρὰ τὰς φιλοτίμους προσπάθειάς τοῦ κ. Μαρσίκ καὶ τὴν ἐνίσχυσιν δι' ἐπικουρικῶν προσωπικοῦ τῆς χορωδίας, ἥς μετέσχον εἰς μὲν τὰς γυναικείας φωνὰς Ἀθῆνίδες γνωσταὶ ἐρασιτέχνιδες εἰς δὲ τὰς ἀνδρικάς οἱ καλῶτεροι ψάλται τῶν ἐκκλησιᾶν χορῶν, ὑστέρησεν εἰς ἐκτέλεσιν, ἥτις ἀπαιτεῖ πολυπληθὴ καὶ καλῶς ἡσυχμένον χορὸν καὶ μεγάλους μονωδοὺς. Ὁ χορὸς ἦτο ἀνεπαρκὴς εἰς ἀριθμόν, ἀσθενὴς εἰς φωνάς. Ἐκ τῶν σολίστ, ἀνωτέρα δὴλων ἀναμφισδητήτως ἦτο ἡ κ. Τριάντη (τὸ γένος Κοτζιά) τῆς ὁποίας ἡ μεταλλικὴ, ὑποβλητικὴ φωνὴ ἄριστα ἡρμονίσθη εἰς τὸ ὕψος τῆς ἐκκλ. μουσικῆς. Τῆς κ. Χοϊδᾶ, ἡ φωνὴ εἶναι καλῶς ἡσυχία μᾶλλον διὰ μελόδραμα, δὲν εἶναι ὅμως ἐπαρκῶς καλλιεργημένη. Τοῦ κ. Κοντογιάννη ἡ φωνὴ δὲν εἶνε ἰσχυρά, οἶαν ἀπαιτεῖ τὸ ἔργον, εἶνε ὅμως συμπαθὴς καὶ ἀκριβὴς. Ἡ ὀρχήστρα ἦτο εἰς τὸ ὕψος τοῦ ἔργου, μετὰ τὴν κυριαρχίαν τῶν πνευστῶν καὶ κρουστῶν ὁργάνων, ἀποδώσασα τὴν πνοὴν τῆς δραματικῆς ἐμπνεύσεως. Ἐν συνόλῳ ὑπῆρξεν ἡ ἐκτέλεσις μία ἀξιέπαινος

προσπάθεια, ἥτις δύναται νὰ ἀποδῇ ἀργότερα ἱκανοποιητικώτερα, ἐὰν συστηματοποιηθῇ ἡ διδασκαλία, ὅτε καὶ θὰ εἶνε δυνατόν νὰ ἀκούσωμεν τὰ Requiem τοῦ Παλλεστρίνι, τοῦ Βιττόρια, τοῦ Μότσαρτ, τοῦ Χερουβίνι, τοῦ Μπέρλιος καὶ τοῦ Μπραμς.

— Ἐδῶσε τὴν ἐτησίαν συναυλίαν του ὁ διακεκριμένος βιολονίστας κ. Σουλτσε. Ἐξετέλεσε μίαν σονάταν τοῦ Ταρτίνι. Τὸ ἀντάζιο τοῦ κονσέρτου τοῦ Μπαχ εἰς μὴ μεῖζον ἐπαίχθη μετὰ πολλὴν ἐκφρασιν ἀκόμη δὲ ἀνώτερος καὶ περιπαθέστερος ἐφάνη εἰς τὸ ἀντάζιο τῆς Σούιτ τοῦ Σίντινγκ. Ἡ συναυλία εἶχε τὸ ἐξαιρετικὸν ὅτι ἐπαιξε μικρὰ ὀρχήστρα ἐγχόρδων ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Μαρσίκ ἀρμονικώτατα. Αἱ Ἐλεγειακαὶ μελωδίαὶ ἰδίᾳ τοῦ Γκρήγκ ἀπεδόθησαν πολὺ καλὰ.

— Ἡ τετάρτη συναυλία τῆς Στρατιωτικῆς ὀρχήστρας περιέλαβε δύο μεγάλας συμφωνίας τὴν Παθητικὴν τοῦ Τσαϊκόφσκι καὶ τὴν εἰς οἱ ἔλασσον τοῦ Μποροντίν. Ἡ ὀρχήστρα ὑπὸ τὸν κ. Καλομοίρην φιλοτίμως προσεπάθησε νὰ φανῇ ἀνταξία τῶν δυσκόλων ἔργων. Ὁ κ. Ἐπιτροπάκης ἐτραγούδησε δύο μονωδίας τοῦ Μπιζέ, μίαν ἀπὸ τὴν Κάρμεν καὶ τὴν ἄλλην ἀπὸ τοὺς Ἀλιεῖς μαργαριτῶν.

— Πλουσιώτατον τὸ πρόγραμμα τῆς Β' συναυλίας τῆς Ἀθηναϊκῆς Μανδολινάτας, μετὰ συνθέσεις Χαίνδελ, Ροσσίνι, Μπιζέ, Μοσκόφσκι τοῦ Σαμάρα καὶ δύο νέα Ἑλλ. δημῶδη ἄσματα, τὰ ὅποια ἐτραγούδησε συνοδεία τῆς ὀρχήστρας ἡ δις Ρουμπέν, διπλωματοῦχος τοῦ Ὁδείου. Τῆς συναυλίας μετέσχον αἱ δεσπ. Θεοφιλά, Στερογιάννη καὶ Σακελλαρίδου.

— Κατὰ τὴν β'. συναυλίαν Πάλμα—Μπουστιντούι ἀπεδόθη μετὰ ζωηρὰν ἐκφρασιν μία σονάτα τοῦ Μπραμς καὶ ἡ μακρὰ σονάτα τοῦ Lekeu.

— Εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Ὁδείου ὁ συμπαθὴς βιολιστὴς κ. Γ. Χωραφᾶς ἔδωκε συναυλίαν καθ' ἣν ἐξετέλεσε μετὰ δεξιτεχνίαν τὸ δυσκολώτατον Κονσέρτο (ἀρ. 2) τοῦ Βενιάφσκι ἀποδώσας ἀριστα ἰδίως τὴν Romance καὶ τὸ ἀκόμη δυσκολώτερον Κονσέρτο (ἀριθ. 2) τοῦ Μάξ Μπρούχ, τὸ ὅποιον διὰ τὰς τεχνικὰς δυσκολίας σπανιώτατα παίζεται. Ἐπαίχθη καὶ τὸ Καουρτέττο τοῦ Μότσαρτ εἰς μὴ μεῖζον ὑπὸ τοῦ κ. Χωραφᾶ καὶ τῶν κ. κ. Κούλα, Ἀλμπέρτη καὶ Τζουμάνη.

— Κατὰ τὴν β'. συναυλίαν τοῦ Καουρτέτιου Σουλτσε ἐξετελέσθησαν ἀρκετὰ ἐπιτυχῶς τρία quatuors: τοῦ Χαίνδν, τοῦ Μότσαρτ καὶ τοῦ Γρήγκ.

— Ἡ καθηγήτρια τοῦ ἄσματος δ. Γεννάδη κατὰ τὴν ἐφετεινὴν συναυλίαν τῆς παρουσίασε τρεῖς μαθητρίδας, τὰς ὁποίας ἐδίδαξε μετὰ πολλοῦ ζήλου, τὰς δεσπ. Μ. Παλάουνη, ἡ ὁποία ἐτραγούδησε τὴν μονωδίαν τῆς Ἀϊδάς καὶ ἐν δυσκολώτατον μέρος τοῦ «Σεγκύρ» τοῦ Ρέγερ, τὴν δ. Ἀλεξ. Τάντη καὶ τὴν δ. Ἰσμήνην Ἀτσλεῦ. Ὁ κ. Βάθης, μαθητὴς τῆς ἐπίσης, ἔδειξε γλυκεῖαν φωνὴν ὑψιφώνου.

— Κατὰ τὴν τετάρτην συμφωνικὴν συναυ-

λίαν τῆς ὀρχήστρας τοῦ Ἑλλ. Ὁδείου, ἡ ὀρχήστρα ἐπαιξε διευθύνοντος τοῦ κ. Καλομοίρη τὴν 8ην συμφωνίαν καὶ τὴν Εἰσαγωγὴν εἰς τὴν «Λεωνόραν» (ἀρ. 3) τοῦ Μπετόβεν. Σολιστ ἡ δ. Γεωργᾶ, ἡ ὁποία ἐτραγούδησε συνοδεία ὀρχήστρας τὴν ἄρια Ah! Perfido τοῦ Μπετόβεν καὶ ἡ δ. Ἴρις Χέλμη, ἡ ὁποία ἐπαιξε τὸ γνωστὸν Κονσέρτο διὰ βιολί καὶ ὀρχήστραν τοῦ Γκόλτμαρκ. Ἡ δ. Χέλμη ἀπόφοιτος τῆς Ecole des Maitres τῆς Βιέννης ἐπαιξε πολὺ περιωρισμένα. Τὸ πλέον ἐνδιαφέρον μέρος τῆς συναυλίας ἦτο ἡ ἐκτέλεσις δύο συνθέσεων δι' ὀρχήστραν ἐγχόρδων τοῦ κ. Λιάλιου ὅστις καὶ διηύθυνε αὐτὴν διὰ πρῶτην φορὰν ἐμφανιζόμενος ὥς διευθύνων ὀρχήστραν, μετὰ πολλὴν σοβαρότητα καὶ γαρις ὑπερβολάς.

Ἡ Reverie ἔχει πολλὴν αἰσθηματικότητα καὶ κάποιον χρῶμα Ἑλληνικόν· ἴσως θὰ ἔπρεπε μόνον νὰ ἦτο συντομωτέρα. Ἡ Σερенаτά χαριτωμένη, γοργή, μελωδική, ἤρρεσεν ἐξαιρετικῶς, ἐπαναληφθεῖσα. Ἀμφότεραι αἱ συνθέσεις εἶναι ἀπλᾶι, λεπτὰ καὶ δι' αὐτὰ ἡ ἐνορχήστρωσις δὲν εἶχε τίποτε ἐξαιρετικόν. Ὁ κ. Λιάλιος, συνθέτης πολὺ μετρίοφρων, ἔχει ἐργασθῇ μετὰ πολλῆς ἐπιτυχίας· εἰς τὰ ἔργα του διαφαίνεται μία ἀτομικότης καὶ εἰλικρίνεια, ἡ δὲ τεχνικὴ του νεωτεριστικὴ.

— Σπανίας δεξιότητος ἐκτελεστῆς ἀνεδείχθη εἰς τὸ recital πιάνου τὸ ὅποιον ἔδωκεν ὁ Πολωνὸς καθηγητὴς ἐν τῷ Ὁδεῖῳ Ροστώβ καὶ διευθυντὴς τῆς Αὐτ. μουσικῆς σχολῆς Ταϊγανίου κ. Βαλδεμάρ Φρήμαν. Αἰσθηματικότης, συνοδεύμενα ἀπὸ μίαν ἀφελῆ μετριοφροσύνην εἶνε τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ παιξίματός του. Ἐχει πρὸς τοῦτοις αἰσθητικότητα καὶ εἶνε ἐκτελεστῆς θετικὸς, ἄνευ ὑπερβολῶν. Τὸ πρόγραμμα ἐκλεκτότατον μετὰ δυσκόλους συνθέσεις. Ἐπαιξε τὴν σονάταν τοῦ Μπετόβεν (ἐργ. 81) τὴν Φαντασίαν «δ Ταξειδιώτης» Σούμπερτ-Λίστ πέντε συνθέσεις τοῦ Σοπέν, ἐν οἷς τὴν Φαντασίαν, τῆς ὁποίας τὸ Νανούρισμα ἀπέδωκε θαυμάσια καὶ μετὰ μεγάλην ἐλευθερίαν, τὴν Πολοναίζ μετὰ μίαν ἀπόδοσιν ἀριστοτεχνικὴν, τὸν θάνατον τῆς Ἰζόλδης—δυσκολώτατον εἰς ἐκτέλεσιν—τοῦ Βάγνερ-Λίστ καὶ τὸ Μεριστό--βάλς τοῦ Λίστ.

— Ὁ πολὺς Καίσαρ Τόμψον, ὁ διάσημος Βέλγος βιολιστὴς, μολοντί 63 ἐτῶν ἐξακολουθεῖ τὰς καλλιτεχνικὰς του περιοδείας. Ἡ σημερινή του ἐμφάνισις δὲν ἔδειξε καμμίαν διαφορὰν μετὰ τὴν πρὸ εἰκοσαετίας, ὅτε εἶχε ἔλθῃ εἰς τὰς Ἀθήνας. Μορφὴ καλλιτεχνικὴ καὶ συμπαθεστάτη, ψυχὴ εὐαίσθητος, εἰς τὸ πολύτιμον βιολί του—γνήσιος Στραντιβάριος, ἀξίας 200, 000 φρ.—ἔδειξε τὴν μοναδικὴν δεξιτεχνίαν καὶ τὸ βαθύ αἰσθημα τοῦ εἰς τὰς δυσκολοτέρας τῶν συνθέσεων. Εἰς τὴν συναυλίαν (recital) ἐξετέλεσε μετὰ ἀπαράμιλλον τέχνην καὶ αἰσθημα, χωρὶς καμμίαν ἐξεζητημένην προσπάθειαν, τὸ μακρον καὶ δυσκολώτατον πρόγραμμα, μετὰ μίαν ἀπλότητα καὶ γαλήνην ἥτις βαθέως συγκινεῖ. Αἱ περισσότεραι συνθέσεις ἦσαν κατὰ διασκευὴν

ιδικήν του, ἥτις τὰς καθίστα δυσκολώτερας ἀκόμῃ. Ἦσαν αὐταί, αἱ προκαλέσασαι τὸν θαυμασμόν, ἡ *Follia* τοῦ Κορέλλι, δύο Σλαβικοὶ χοροὶ τοῦ Δόρακ, ἡ σπουδὴ δι' ὀκτάδες τοῦ Σοπέν. Ἡ ὠραιότης ἀλλὰ καὶ μετὰ πολλὰς τεχνικὰς δυσχερείας *aria* τοῦ Γκόλντμαρκ ἀπεδόθη ἀριστοτεχνικά. Μία *romance* καὶ *bourgeoise* τοῦ Σίντιγκ, τὸ *Impromptu* τοῦ Σοπέν, ὁ Ἀνατολικὸς χορὸς τοῦ Ρουβινστάιν-Τόμσον καὶ δύο ἄλλα παιχθέντα ἐκτὸς προγράμματος ἡ Μαζούρκα τοῦ Σοπέν καὶ τὸ Νανούρισμα τοῦ Σιμόν συνεπλήρουν τὸ πρόγραμμα. Ἐν τέλει ἔπαιξεν ὁ διάσημος βιολιστὴς μίαν ἰδικήν του σύνθεσιν «*Pasacaglia*». Ὁ Τόμσον παίζει χωρὶς νὰ ἐπιδεικνύῃ τὰς δυσκολίας, ὥς νὰ μὴ ὑπῆρχον τοιαῦται· ὑπέροχος ἰδίως εἰς τὰς διπλὰς νότας, εἰς ἃς υπερβάλλει καὶ τὸν Γιόναχιμ καὶ τὸν Σαρζάτε. Πότε γλυκὺς καὶ εὐγενὴς ὁ ἦχος, πότε θερμὸν καὶ συναρπάζον *tempérament*.

— Τὸ Μουσικὸν Βέλγιον καὶ εἰδικώτερον ἡ Λιέγη, ἀντεπροσωπεύθησαν κατὰ τὴν ἔκτην συναυλίαν τῆς συμφωνικῆς ὀρχήστρας τοῦ παλαιοῦ Ὁδείου, τὴν ὁποίαν ἐλάμπρυνεν ἡ συμμετοχὴ τοῦ Τόμσον. Ἐπαίχθησαν ἔργα τῶν Βέλγων Φράγκ καὶ Γιόνγκεν, μετέσχεν ὁ Βέλγος κ. Τόμσον, διηύθυνε τὴν ὀρχήστραν ὁ Βέλγος κ. Μαρσίκ, τοῦ ὁποίου καὶ συμφωνικὸν ποίημα ἐξετελέσθη ἀπὸ τὴν ὀρχήστραν. Τὸ βλον πρόγραμμα ἐκλεκτότατον καὶ πολὺ δύσκολον. Τὸ πρῶτον μέρος ἀπετέλεσεν ἡ καὶ πέρυσι παιχθεῖσα συμφωνία τοῦ Φράγκ. Τὸ δεύτερον μέρος ἤρχισε μετὰ τὸ Κονσέρτο τοῦ Μπετόβεν εἰς ρὲ μείζον· ἡ Αὐδία λιθοῦ δι' ἑνα βιρτουόζον βιολιστὴν. Ἡ ἀπόδοσις του ἀπὸ τὸν μέγαν καλλιτέχνην ὑπῆρξεν ὑπέροχος. Ἐθαυμάσθησαν τὰ μεγαλοπρεπῆ *candilena* τοῦ πρῶτου μέρους, ἡ διαύγεια τοῦ ἤχου εἰς τὸ Λαργκέτο, ἡ ρυθμικὴ ζωηρότης τοῦ *Rondo*, ἡ τεχνικωτάτη *cadenza* τοῦ ἐκτελεστοῦ, δι' ἧς διήνθισε καὶ ἐνεψύχωσεν τὴν ἔμπνευσιν τοῦ μεγάλου μουσουργοῦ. Ἐξοχος ἡ ἀπόδοσις τοῦ Ἀντάτζιο τοῦ β'. κονσέρτου τοῦ Μπρούχ, ἀπαράμιλλος δὲ ἀνεδείχθη ἰδιαίτατα εἰς τὸ «Νὸν πιὺ μέστα» τοῦ Παγανίνι. Ὅλας τὰς τεχνικὰς δυσχερείας ὑπερέβαλλεν ἡ δοξαριά του, ἥτις μετὰ μίαν ἀσύγκριτον εὐχέρειαν ἐνεφάνιζε τὰς παραλλαγὰς. Αἱ θυελλώδεις ἐπευφημίαι τοῦ ἀκροατηρίου τὸν ἠνάγκασαν νὰ παύσῃ ἐκτὸς προγράμματος τὸ *Adagio* ἀπὸ τὸ *Concerto* τοῦ *Vieutemps*.

Τὸ συμφωνικὸν ποίημα τοῦ κ. Μαρσίκ εἶνε μία ἔμπνευσις σφριγώσης νεανικῆς ζωῆς, εὐφραντάστου ὁρμῆς μετὰ μίαν ὠραίαν ἐνορχήστρωσιν. Εἰς τὸ τέλος ἐπαίχθη μία φαντασία τοῦ Γιόνγκεν, τοῦ μεγαλειότερου τῶν ζώντων Βέλγων συνθετῶν, μία ἐκδήλωσις τῆς αἰσθηματικῆς ὁσον καὶ ἥρωικῆς ζωῆς τῆς Λιέγης.

Κατὰ τὸ διάλειμμα, ὁ Βασιλεὺς ἀπένειμεν εἰς τὸν κ. Τόμσον τὸν Ταξιάρχην τοῦ τάγμα-τος Γεωργίου Α'.

— Τὸ Κουαρτέττον *Hirsch* ἀποτελούμενον ἐκ τῶν κ. κ. Χίρς (τοῦ Ὁδείου τῆς Πάργας, α'. βιολί) Στεφανάτι (β'. βιολί) Καπόνι (βιόλα) ἀμ-

φοτέρων τοῦ Ὁδείου τῆς Βολωνίας καὶ Ντιλέττ' τοῦ Ὁδείου τῆς Πάργας ἔπαιξε τρία κουαρτέττα: τοῦ Δβόρακ, Μόζαρτ καὶ Μποροντίν ἐνώπιον ἀραιῶς δυστυχῶς ἀκροατηρίου. Οἱ ἐκτελεστοὶ διεκρίθησαν διὰ τὴν ὁμοιογένειαν καὶ τὴν ἀκριβὴ ἀπόδοσιν.

— Ὑπὲρ τῶν Ποντίων προσφύγων ἡ δεσπ. Μαρία Μεσολωρᾶ ἔδωσε συναυλίαν συμμετοχῇ τῶν κ. κ. Ἀχ. Παπαδημητρίου καὶ Δ. Μητροπούλου. Ἡ δεσπ. Μεσολωρᾶ ἤς ἡ φωνὴ ἥτις διακρίνεται διὰ τὴν τονικὴν ἀκρίβειαν καὶ εὐγένειαν ἐξελίσσεται ἱκανοποιητικῶς, ἐτραγοῦδῃσε μετὰ μεγάλῃ ἐπιτυχίαν μονωδίαν ἐκ τῆς Ἱφιγενείας ἐν Αὐλίδι τοῦ Γλύκ, τὸ Θλιβερὸ τραγοῦδι τοῦ Δυπάρκ καὶ τὰ Πεθαμένα φύλλα τοῦ Ντορέ μετὰ πολλὴν ρωμαντισμόν. Ὁ κ. Παπαδημητρίου ἐκτὸς τῆς καὶ πρότερον παιχθείσης σονάτας τοῦ Gaillard, ἀπέδωκε μετὰ πολλὴν τέχνην τὸ *adagio* τοῦ Σοπέν.

— Ἡ δεσπ. Σπανδωνίδου ἔπειτα ἀπὸ ἀρκέτον καιρὸν, ἐνεφανίσθη ἐν συναυλίᾳ ἣν ἔδωσε πρὸς ἐπίδειξιν μᾶλλον τῆς διδασκαλίας τῆς κατὰ τὸ σύστημα τῆς καθηγητοῦ τῆς *Leschetizky*. Ἡ δεσπ. Σπανδωνίδου ἔπαιξε μίαν σονάταν τοῦ Μπράμς μετὰ πολλὴν εὐχέρειαν καὶ μίαν τοῦ Σοπέν μετὰ δύναμιν μᾶλλον ὑπερβολικὴν. Ὡς πρὸς τὰς μαθητείας τῆς δεσποινίδας ἀδελφὰς Δόγκα καὶ Κύρτση ἦτο πρόωρος ἡ ἐμφάνισις των. Καλυτέρα σχετικῶς ἦτο ἡ δ. Ἀγγ. Ἀναγνωστοπούλου, ἡ ὁποία ἔπαιξε τοῦ Φράγκ τὸ *Prelude Choral et Fugue* ἀρκετὰ καλά.

— Εἰς τὴν ἐν τῷ Δημοτικῷ θεάτρῳ δοθεῖσαν συναυλίαν τῆς (*recital*) ἡ κ. Νίνα Φωκᾶ ἐτραγοῦδῃσε ἐκτὸς Γαλλικῶν ἀσμάτων καὶ ἄσματα Ἑλλήνων συνθετῶν ἅτινα κατελάμβανον ὁλόκληρον τὸ β' μέρος τοῦ προγράμματος. Ἡ στοργὴ αὐτῆς τῆς κ. Φωκᾶ ἡ πλειστάκις ἐκδηλωθεῖσα πρὸς τὴν Ἑλλ. μουσικὴν εἶνε ἀξία πολλῆς τιμῆς. Ἐτραγοῦδῃσε τὸ «Δὲν θὰ ξεχάσω» τοῦ κ. Φαρούα, τὸ «Κέντημα» τοῦ κ. κ. Σακελλαρίδου, τὴν «Μπαλλάνταν» τοῦ κ. Γ. Λαμπελέρ καὶ «Μετανοιώματα» τοῦ κ. Ριάδη.

— Ἡ συναυλία τοῦ κ. Σ. Φαραντάτου ἦτο ἀληθινὴ μουσικὴ ἀπόλαυσις. Δὲν κουράζεται ποτε ὁ ἀκροατὴς, εἰς καθὲ δ' ἐμφάνισιν καὶ νέαν παρέχει εὐκαιρίαν ἐκτιμήσεως. Πρέπει νὰ ξεχωρίσῃ τις ἀπὸ τὸ πρόγραμμά του τὸν Ὁδοιπόρον τοῦ Σοῦμπρτ καὶ τὴν Μπαλλάνταν τοῦ Σοπέν. Ἐπαιξε πρὸς τούτοις καὶ πέντε συνθέσεις τοῦ κ. Βάρβογλη, διακρινόμενας διὰ τὴν ἀνθηρότητα τοῦ ὅρου καὶ τὴν ἁρμονικὴν ἀνάπτυξιν. Ὁ «Χορὸς τῆς κούκλας» ἰδίως μετὰ τὴν ἀφελῆ ζωηρότητα καὶ ἡ «Ἐνθύμησις» μετὰ τὸ ἀγνὸν αἰσθημὰ τῆς ἤρεσαν πολὺ. Ἡ συναυλία ἐτελείωσε μετὰ τὸ *Trio* τοῦ Τσαϊκόφσκη, τὸ ὁποῖον ἀπεδόθη συμπράξει τῶν κ. κ. Λυκούδη καὶ Παπαδημητρίου ἐν ἀβόγῳ συγχρονισμῷ.

— Ὁ καθηγητὴς τῆς βιόλας καὶ διευθυντὴς τοῦ Ὁδείου Ροστὼδ κ. Ν. Αὐγερινός, Κεφαλλὴν τὸ γένος, ἔδωσε συναυλίαν συμπράξει τοῦ κ. Φρήμαν μετὰ ἔργα Ρωσικῆς σχολῆς. Τὸ παίζει-

μον του σοβαρόν, θετικόν, στερείται όμως κα-
ποιας ἐλευθερίας. Ἦχος δοξαριοῦ καθαρός.

-- Ἐξαιρετικὴν ἐντύπωσιν ἐνεποίησεν ἡ
ἐμφάνισις τῆς ἀποφοίτου τοῦ Ὁδείου Γενεῦσης
δεσπ. Καίτης Παπαϊωάννου. Εἰς τὴν συναυλίαν
τῆς δοθείσαν ὑπὲρ τῶν ὀρφανῶν τοῦ πολέμου,
ἐπέδειξε τάλαντον ἄξιον λόγου. Σοβαρὰ καὶ εὐ-
συνείδητος προσέχει μᾶλλον εἰς τὴν μουσικὴν
ἀπόδοσιν παρὰ εἰς τὰς βιαιὰς δυναμικὰς ἀντι-
θέσεις. Τὴν ἱκανότητά της ἔδειξεν εἰς τὴν
δύσκολον σονάταν τοῦ Σοπὲν καὶ εἰς τοὺς περι-
γραφικοὺς χρωματισμοὺς τοῦ Ντεμπυσσύ.

-- Ἡ συναυλία τοῦ καθηγητοῦ κ. Κιμ. Τριαν-
ταφύλλου, ἦτο μᾶλλον, κατὰ τὸ καθιερωθὲν ἀπό
τινος σύστημα, ἐπιδείξις μαθητηρίων του, τῶν ἀρί-
στων, εἰς τὸ ἄσμα. Μετέσχον, ἐκτὸς τῆς κ.
Τριανταφύλλου, αἱ κυραὶ Χοϊδᾶ, Σέλλα, Σκλη-
ροῦ καὶ αἱ δεσποινίδες Μεσολωρᾶ καὶ Ἀνδρεά-
δου, ὡς καὶ ἰδιωτικὴ χορωδία ἐκ μαθητηρίων
του ἀποκλειστικῶς ἀποτελουμένη. Τὸ πρόγραμ-
μα περιελάμβανε, ἐκτὸς ἄλλων, τρία πολυφω-
νικὰ ἔργα τοῦ Φράγκ καὶ δύο ἄσματα τοῦ κ.
Βάρβογλη.

-- Διὰ τὰς κατὰ Μάιον δοθείσας συναυλίας
θὰ γράψωμεν εἰς τὸ προσεχὲς τεῦχος.

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΑΙ

ΣΥΜΜΙΚΤΑ

Εἰς τὴν Σμύρνην, τὴν πατρίδα τοῦ ἀειμνήστου Πλά-
τωνος Ροδοκανάκη, ἐτελέσθη φιλολογικὸν μνημόσυ-
νον ὑπὸ τοῦ Ὁμίλου τῶν Φιλοτέχνων καὶ τῆς «Φιλο-
λογικῆς Συντροφιάς». Ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Λαϊκοῦ
Κέντρου ὠμίλησεν ὁ κ. Μ. Ροδᾶς διὰ τὴν ζωὴν καὶ
τὸ ἔργον τοῦ συγγραφέως τοῦ Φλογισμένου ράσου,
διὰ τὰς Βυζαντινὰς σπουδὰς του καὶ ἀνέφερεν ἀνέκ-
δοτα τῶν τελευταίων ἡμερῶν του.

— Ὁ εἰς Γένοβαν τῆς Ἰταλίας καθηγητῆς καὶ
Ἑλληνιστῆς ἐκ τῶν δοκιμωτέρων κ. Giacomo Surra
μετέφρασεν ἐμμέτρως εἰς τὴν Ἰταλικὴν τὸν ὕμνον εἰς
τὴν Ἐλευθερίαν τοῦ Σολωμοῦ καὶ θέλει προσεχῶς
τὸν δημοσιεύσῃ.

— Ἀπέθανεν ὁ ἐπίτιμος καθηγητῆς τοῦ Ἐθνικοῦ
Πανεπιστημίου καὶ ἐπίτιμος Διοικητῆς τῆς Ἑθνικῆς
Τραπέζης Στέφανος Στρέϊτ μετὰ μακρὰν νόσον. Ὁ
ἀείμνηστος ἀνὴρ ὅστις διεκρίνετο διὰ τὴν νομομά-
θειαν καὶ τὴν παρομιώδη εὐγένειαν τοῦ χαρακτήρος,
ἦτο προστάτης τοῦ τύπου, τὸν ὁποῖον ὑπεστήριξεν
εἰλικρινῶς.

— Νέα Ἑλληνὶς καλλιτέχνις τοῦ πιάνου ἐνεφανί-
σθη ἐν Λοιδίνῳ ἡ κυρία Εὐρυδίκη Δρακῶνη. Οὐδέ-
ποτε ἐγένετο λόγος ἐν Ἑλλάδι περὶ αὐτῆς· ἐν τούτοις
αἱ αὐστηρόταται συνήθως Ἀγγλικαὶ κρίσεις εἶνε εὐ-
μενέσταται. Μία ἐξ αὐτῶν ἀναφέρει ὅτι ἡ Ἑλληνὶς
πιανίστρια ἐξετέλεσεν τόσον θαυμαστά τὰς συν-
θέσεις τοῦ Σκριάμπιν, ὥστε καὶ ἐκεῖ ποῦ δὲν ὑπῆρχε
μελωδία, κατῴρθωσε μὲ τὴν τέχνην της νὰ προσθέσῃ
ὡραιότητα. Ἄλλος κριτικὸς γράφει ὅτι εἰς τὴν τε-
τάρτην συμφωνίαν τοῦ Σκριάμπιν, ἣτις θεωρεῖται
ἰσάξια τῆς Ἀπαισιονάτης τοῦ Μπετόβεν «ἔδειξε τόσῃν
ἐκτενῆ ἐν συνδυασμῷ πρὸς αἰσθημα καὶ πνεῦμα, ὥστε
ἀποτελεῖ μεγάλῃν τιμὴν διὰ τὴν πατρίδα της καὶ θὰ
ἦτο υπερέφανος οἷοςδήποτε λαὸς ἐνεφάνιζε μίαν τοι-
αύτην καλλιτέχνιδαν». Ἡ κ. Δρακῶνη ἐνεφανίσθη ἐν
συναυλίᾳ δοθείσῃ ὑπὸ τοῦ Ρώσσου συνθέτου Σκριάμ-
πιν, ὅστις συγκρίνεται μὲ τὸν Μπάχ καὶ Μπαῆς.

— Ἀπέθανεν ἐν Καρυαῖς τῆς Ζακύνθου ὁ δόκιμος
σατυρικὸς ποιητῆς Ἰωάννης Κολώνιας, διευθυντῆς
τοῦ «Κουτούζη» καὶ ἐκδότης πολλῶν ἔργων.

— Ὁ κ. Βλαδεμάρ Φρημάν καθηγητῆς τοῦ Ὁδείου
Ροστόβ, διωρίσθη καθηγητῆς τοῦ Ὁδείου Ἀθηνῶν.

— Ἐν Λιέγγ ἐπαίχθη τὸ συμφωνικὸν ποίημα τοῦ
κ. Μαροῖκ ἡ «Πηγὴ». Ὁ τύπος τῆς Λιέγγης ἐξαίρει

τὴν ἔμπνευσιν καὶ τὴν τεχνικωτάτην ἐνορχήστρωσιν.

-- Καὶ ἄλλη πολύτιμος Βυζαντινὴ τοιχογραφία
κατεστράφη. Μετὰ τὸ ἄγριον σοβάτισμα τῶν γραφῶν
τοῦ Ἀγ. Λαζάρου παρὰ τοὺς πρόποδας τοῦ Ὑμη-
τοῦ, τοῦ Ἀγ. Ἀκινδύνου παρὰ τὸν Κηφισόν, ἐμουν-
τζυρώθη μὲ διάφορα χρώματα ἡ περίφημος πλατυτέρα
τοῦ Ἀγ. Γεωργίου τοῦ Καβαλλάρη εἰς τὸν Ἐλαιῶνα.

— Ἡ Ἑλληνικὴ Βουλὴ ἀπέστειλεν εἰς τὸ Παρίσι
Πεντελικὸν μάρμαρον διὰ τὴν προτομὴν τοῦ Ζάν Μο-
ρεᾶς, ἧς ἀνέλαβε τὴν ἀνέγερσιν ἐπιτροπὴ Ἀκαδημαϊ-
κῶν ἔχουσα ἐπὶ κεφαλῇ τὸν Μπαρτοῦ.

— Ἀπέθανεν ἐν Ἀθήναις ὁ Μιλτιάδης Πανᾶς δια-
κριθεὶς ἄλλοτε ὡς δημοσιογράφος διὰ τὴν βαθύτητα
τῆς κρίσεως, ὡς διευθυντῆς τῆς ἐφημερίδος «Ἴστρος»
τοῦ Βουκουρεστίου καὶ ὡς συνεργάτης Ἀθηναϊκῶν
ἐφημερίδων. Ὁ Πανᾶς ἐξέδωκε τὸ Περιοδικὸν «Τέρ-
ψις» τῷ 1859, τὰ «Πάρεργα» τῷ 1864, πραγματεῖαν
περὶ τοῦ ἰσθμοῦ τοῦ Σουέζ, Ἀττικὸν Ἡμερολόγιον
(1885—86—87) κατέλιπε δὲ ἀνέκδοτα ἔργα κομω-
δίας, δράματα καὶ ποιήματα.

— Ἐν τῷ Ζαπατεῖῳ ἐγένετο ἐκθεσις ἔργων κοσμη-
ματογραφίας, ἱχνογραφίας καὶ πλαστικῆς τῶν μαθη-
τῶν τοῦ Βαρβακείου Λυκείου, διδασθέντων ὑπὸ τοῦ
Γάλλου καθηγητοῦ κ. Πίκ.

— Ὁ Ἑπαγγελματικὸς Σύλλογος Βόλου διεμαρτυ-
ρήθη πρὸς τὴν Κυβέρνησιν διὰ τὴν ἐπιτελουμένην
διαστρέβλωσιν τῆς Ἑλλην. γλώσσης· ἔιεκα τῶν νέων
ἀναγνωστικῶν βιβλίων τῶν σχολείων.

— Τὸ ἐν Σύρῳ Λύκειον τῶν Ἑλληνίδων ἀπεφάσισε
τὴν ἰδρυσιν ἐκεῖ Ὁδείου. Τὸ ἐρασιτεχνικὸν τμήμα
τοῦ αὐτοῦ Λυκείου ἔδωσε δύο παραστάσεις.

— Εἰς τὸ Ἀρνεμ τῆς Ὀλλανδίας ἐπαίχθη ἡ «Συμ-
φωνία τῆς Ἀβεντιᾶς» τοῦ κ. Καλομοῖρη. Οἱ Ὀλλαν-
δοὶ κριτικοὶ ἐξεφράσθησαν περὶ αὐτῆς μετ' ἐνθου-
σιασμοῦ.

— Ἐν ἐσπερίδι ἐν τῷ μεγάρῳ τῆς κ. Σοφίας Σκλη-
μάν καὶ ἀργότερα ἐν ἀπογευματινῇ τῆς Ἑταιρείας
τῶν Θεατρικῶν συγγραφέων ἐνεφανίσθησαν κατόπιν
ἐπιταγετῶς σπουδῆς εἰς τὸ Conservatoire τῶν Παρισίων
αἱ νεαραὶ καλλιτέχνιδες ἀδελφαὶ Ἀλεξάνδρου (Κα-
στριώτου). Ἡ πρώτη ἐξ αὐτῶν δεσπ. Φωφῶ, πτυχιού-
χος, ἐτραγούδησε μὲ πολλὴν ἐκφρασιν τραγούδια τοῦ
Βιντάλ, τοῦ Τσαϊκόφσκη, τοῦ Μισσενέ καὶ τὸ «Λα-
γιαρνὶ» κατὰ διασκευὴν τοῦ κ. Σπάθη. Ἡ φωνὴ της
μεταλλικὴ, θωπευτικὴ, ἀβίαστος καὶ εὐστροφος. Ἀκο-
λουθεῖ τὴν Γαλλικὴν σχολὴν τοῦ ἁσματος. Ἡ δευ-